

**KÖZLEKEDÉSTUDOMÁNYI EGYESÜLET
ÁLTALÁNOS KÖZLEKEDÉSI TAGOZATA**

„Közlekedéstechnikai Napok”

KISVASUTAK NYOMÁBAN

2020. július 15.

Készítette:

BUSKÓ ANDRÁS

KTE VASÚTÉPÍTÉSI ÉS PÁLYAFENNTARTÁSI SZAKOSZTÁLY ELNÖKE

2020

KISVASUTAK NYOMÁBAN

Jelvénytípusú túramozgalom

E vasúti túramozgalommal célkitűzés azon kisvasutak felkeresése, amelyek az ország szinte legeldugottabb helyein vezetnek, rövidebb-hosszabb útvonalon, és ahová eddig nagyon kevesen jutottak el.

KISVASUTAK NYOMÁBAN

Lokomotív Turista
Egyesület

BUDAPEST 2020

A kisvasutak nyomában

Tipikusan vasutas kezdeményezésről volt szó, amikor e túramozgalom 1986-ban meghirdetésre került, és amit a **Vasutas Természetjáró Szakbizottság** is magáévá tett.

Az elmúlt évtizedek során számos megye és szakosztály szervezett ún. jelvénytulajdonos túrasorozatokot, melyek elsősorban az egyes hegységek legszebb pontjainak elérését, a legszebb útvonalak bejárását célozták. A teljesítők ezután szép emlékjelvényt kaptak.

E vasutas túramozgalommal célkitűzés azon kisvasutak felkeresése, amelyek az ország szinte legeldugottabb helyein vezetnek, rövidebb-hosszabb útvonalon, és ahová eddig nagyon kevesen jutottak el. Vasutasainknak persze könnyebb a helyzete ezek felkeresésében, mert többségük szabadjeggyel, vagy kedvezményesen utazik, és így nyugodtan megcélozhatják a megjelölt 10 kötelező és 4 ajánlott kisvasút felkeresését.

- **A kiírás célja:**

Az érdeklődő természetbarátok megismerjék a hazánkban még működő keskeny nyomközű kisvasutakat, a nyomvonalaik melletti tájakat, tájegységeket, természeti értékeket. A kisvasutak többsége hazánk értékes tájegységein halad keresztül. Nagy részük a hagyományos túraútvonalaktól távol esik. Tájképi szépségeik kárpótlást nyújtanak az esetleges fáradozásért

Megjegyzendő, hogy sajnos a keskeny-nomközű vasutak közül egyeseket megszüntettek, vagy megszüntetésre vannak ítélve, így ajánlatos az élő vonalak figyelemmel kísérése a menetrendben.

A kisvasutak nyomában

- A **keskenynyomtávú** – azaz **kisvasutak** – közé soroljuk az 1435 mm-nél (normál nyomtávolság) keskenyebb nyomközű vasutakat.
- Hazánkban tipikusan **760 mm** a sínek egymástól való távolsága. A kisvasutak építésének komoly előnye, hogy jóval könnyebb és olcsóbb a pályaépítés, mint a nagyvasutaknál, nagy hátránya viszont, hogy az országos hálózatokba már nem tudnak bekapcsolódni.
- Az **1870-es évektől** – többnyire nagyüzemek, erdőgazdaságok és bányavidékek környékén – épített kisvasutak legújabbkori sorsát az **1968-ban** hatályba léptetett **közlekedéspolitikai koncepció** pecsételte meg, hiszen az akkori rendelkezések gyakorlatilag megszüntették a hazai kisvasúthálózatot.
- A megmaradt nyomvonalakon az **1990-es évekre a teherszállítás teljesen megszűnt, helyébe pedig a turisztikai funkciók kiszolgálása lépett.** Ez utóbbiból kifolyólag napjainkban tehát már fő funkciói turisztikai jellegűek, általában az idegenforgalmat és a kirándulást, természetjárást szolgálják. A közlekedési eszköz másik fontos turisztikai keresleti szegmense a fiatalok és a családok.

A kisvasutak nyomában

- **A kisvasutak általában május és szeptember közt közlekednek, földrajzi eloszlásuk pedig igen változó.** Jellemzően a legkeresettebb és legfrekvenciáltabb vonalak valamilyen természeti vonzerőhöz (hegységek, erdőségek), illetve védett területhez kapcsolódnak (Duna-Dráva Nemzeti Park). Fontos a kisvasutakhoz köthető rendezvények szerepe is, melyek közül a kisvasutak napja rendezvénysorozatot emelnénk ki, amelyek minden fontosabb vonalon megrendezésre kerülnek. Ekkor a turisták a kisvasutakon a megszokott vonatoktól eltérően gőzmozdonyokkal találkozhatnak.
- **A kisvasutak összességében az aktív turizmust és az örökségturizmus szemszögéből is fontos turisztikai szegmenst jelölnek.** Előbbiről már szoltunk, utóbbi kapcsán pedig ki kell hangsúlyoznunk, hogy a vasúti miliő – jelen esetben pozitív – vonzereje, az emberközelség, és a kisvasutak családi hangulata jelenti a fő attrakciót a turisták és a kirándulók számára.
- **Nyugaton és a világ egyéb térségeiben a kisvasutak szintén többnyire elvesztették korábbi teherszállító funkcióikat és zömmel a – turisztikai célú – személyszállításra álltak át.**

KISVASUTAK NYOMÁBAN

JELVÉNYSZERZŐ TÚRAMOZGALOM

A kisvasutak nyomában túramozgalom

Vasutas Természetjárók Szövetsége
Bakancsban, vasparipával!

a VTSZ szolgáltatásai

- VTSZ 2020. évi központi programok
- Tagszervezeteink - VTSZ tagok számára nyílt - külföldi túrái
- Képtárak
- Közhasznúsági beszámolók
- Hírlevél
- Híradó
- Kedvezmények tagjaink számára
- START Klub Kártya
- Nosztalgia
- VTSZ Kártyanaptárak - Nosztalgia
- VTSZ Kártyanaptárak érvényesítő matricái - Nosztalgia
- Pályázatok
- VTSZ 30

Közeledő esemény

A kisvasutak nyomában

My Page
A 40 éves könyv alapján:

Tipikusan vasutas kezdeményezésről volt szó, amikor e túramozgalom Buskó András (Lokomotív TE) részéről 1986-ban meghirdetésre került, és amit a Szakbizottság is magáévá tett. Az elmúlt évtizedek során számos megye és szakosztály szervezett ún. jelvénytérítő túrasorozatokat, melyek elsősorban az egyes hegységek legszebb pontjainak elérését, a legszebb útvonalak bejárását célozták. A teljesítők ezután szép emlékjelvényt kaptak. E vasutas túramozgalommal célkitűzés azon kisvasutak felkeresése, amelyek az ország szinte legeldugottabb helyein vezetnek, rövidebb-hosszabb útvonalon, és ahová eddig nagyon kevesen jutottak el. Vasutasainknak persze könnyebb a helyzete ezek felkeresésében, mert többségük szabadjeggyel, vagy kedvezményesen utazik, és így nyugodtan megcélózhatják a megjelölt 10 kötelező és 4 ajánlott kisvasút felkeresését.

A túramozgalom kiírásában olvashatók a részvétel feltételei, az igazolási módok, továbbá a vasúti menetrend mezőszámainak segítségével is eligazítást kaphatnak a vállalkozók.

Megjegyzendő, hogy sajnos a keskeny-nyomközű vasutak közül egyeseket megszüntettek, vagy megszüntetésre vannak ítélve, így ajánlatos az élő vonalak figyelemmel kísérése a menetrendben.

VTSZ alapok

- A VTSZ-ről
- Tagszervezetek
- VTSZ Pályázat
- VTSZ Túramozgalmak
- VTSZ túrapontozás
- VTSZ Minősítések
- VTSZ Kiküldetések
- VTSZ Munkacsoportok
- Körlevelek
- Elnökségi ülések
- Előző vtsz honlapjaink
- Elérhetőségünk

Hasznos információk

- VTSZ tevékenységét segítő letölthető dokumentumok
- Szervezeti működéssel kapcsolatos hasznos információk
- Amit érdemes tudni a turista jelzésekről

<http://www.vtsz.hu/a-kisvasutak-nyomaban/>

TAGSZERVEZETEK

A Vasutas Természetjárók Szövetségének Tagszervezetei

Tagszervezet	Egyesület- / Szakosztályvezető	Telefon	E-mail/honlap
<u>Alfold TE</u> <u>Mezőberény</u>	Földes Péter	36 20 625 3532	alfoldte@gmail.com www.alfoldte.hu
<u>Vasutas</u> <u>Természetjáró Baráti</u> <u>Kör, Bánréve</u>	Vezető: Kálmán Gergely Titkár: Tóth Ferenc Attila	36 30 919 7744	bringa1@citromail.hu , www.vtbkbanreve.hu
DVSC Természetjáró Egyesület	Dr. Kiripolszky István	36 20 514 5288	kiritoth@live.com , mariaboldizsar.boldizsaner@gmail.com
Északi Fény TE.	Reményi Pál	36 20 950 9491	eszakifenyte@gmail.com
<u>Győri Vasutas</u> <u>Természetjáró</u> <u>Egyesület</u>	Csuka István	36 70 258 5098	istvan.csuka@gmail.com www.gvyte.hu
<u>Lokomotív TE</u>	Ispánovity Márton	36 30 549 9963	martin.ispanovic@gmail.com www.lokomotiv.hu
<u>MVSC</u>	Csarnai Béla	36 30 470 0311	csarnai.bela@gmail.com ; bartokjuli@freemail.hu ; mvscstura.try.hu
Soproni Vasutas Sport Egyesület (Soproni VSE) Természetjáró szakosztálya	Elnök: Huber Ferenc Szakosztályvezető: Schlosser Péter	36 30 687 8765	schpeter.sopron@gmail.com
<u>Száguldás SE</u>	Nádasdy Ferenc	36 30 633 0035	nadasdy.f.t@gmail.com , www.szaguldas-se.hu
Szentesi VSC Természetjáró Szakosztály	Német Imre	36 30 452 1407	piti.jozsefne@mav-start.hu csokito14@gmail.com
<u>Vasi Múzeumbarát</u> <u>Egylet Természetjáró</u> <u>Szakosztály</u> <u>Szombathely</u>	Urbán László	36 30 853 9188	urban.laszlo97@gmail.com www.hvsetura.5mp.eu
MÁV Vasutas Sport Club Természetjáró Szakosztály	Elnök: Kelemenné Balázs Mariann Szakosztályvezető: Honvári Terézia	36 30 543 1662 36 30 612 0524	balazsmariann0607@gmail.com honvariterezia@gmail.com
<u>Záhonyi VSC</u> <u>Természetjáró</u> <u>Szakosztály</u>	Molnár István	36 30 958 1133	stefisoft@gmail.com zvsc.tura@yahoo.com
<u>ZÖLDSPORT</u> <u>Egyesület</u>	Borsos Gábor	36 20 977 5611	gaborosos@zoldsport.eu apaszti@gmail.com www.zoldsport.eu

A kisvasutak nyomában túramozgalom

A kisvasutak nyomában túramozgalom

A túramozgalom egyénileg és csoportosan teljesíthető. A teljesítés nincs időkorláthoz kötve, a túrák folyamatosan teljesíthetők (a megkezdett teljesítés megszakítás után is érvényes és folytatható).

1. A „Kisvasutak Nyomában” túramozgalom teljesítési feltétele:

A túramozgalomban résztvevőknek a még működő keskeny nyomtávú vasutak közül korlátozás nélkül, szabadon kiválasztott 10 kisvasutat kell felkeresni.

2. Részvételi feltételek:

A célpontokat minden igazolt vasutas természetjáró egyénileg vagy csoportosan teljesítheti. A túramozgalomban mindenki saját felelősségére indul, a költségeket a résztvevők maguk viselik. A túra igazoló füzetete a **LOKOMOTÍV TURISTA EGYESÜLETTŐL** igényelhető. Nevezési díj nincs, csak a teljesítése után járó jelvény árát kell kiegyenlíteni.

A kisvasutak nyomában túramozgalom

3. A teljesítés igazolása:

A résztvevők a 10 útvonal végigjárását a túramozgalom igazoló füzetében a kisvasutak végállomásainál bélyegzéssel, a Kisvasutak Napja programsorozat emlékbélyegzőivel, fényképpel, vagy más egyéb azonosítható módon egyaránt igazolhatják. Minden esetben az időpontot is be kell írni. A túra befejezése után az igazolófüzetet postán, ajánlott levélben kell a Lokomotív Turista Egyesület címére elküldeni.

4. A teljesítés elismerése:

A túramozgalom „Kisvasutak Nyomában” feliratú emlékjelvényét kapják mindazok, akik névre szóló igazoló füzetben történő bélyegzésekkel hitelt érdemlően igazolják 10 útvonal bejárását. A túramozgalom teljesítésének elfogadásáról a beküldő szakosztály, vagy sporttárs értesítést kap. A jelvény önköltségi árának az egyesület részére történő befizetés utána jelvényeket szervezők a megadott címre postázzák.

Túra azonosító (ID): TBT-120

Lokomotív Turista Egyesület

A „Kisvasutak Nyomában” túramozgalom során bejárható kisvasutak listája

Budapest:

MÁV Rt. Széchenyi-hegyi Gyermeekvasút

Baranya megye:

Almamelléki ÁEV: Almamellék-Szentmárton-Sasrét-Lukafa (Zselic)

Mecseki kisvasút: Pécs, Dömörkapu, Állatkert-Vidámpark

Bács-Kiskun megye:

Kecskeméti kisvasút: Törökfái-Bugac-Kiskunmajsa-Kiskőrös

2009-ben megszűnt

Tiszaújvárosi kisvasút: Sportliget-Tiszapart

Békés megye

Alföldi Kerti Gazdasági Vasutak

Borsod-Abaúj-Zemplén megye:

Lillafüredi ÁEV: Diósgyőr-Újmassa-Farkasgödör-Örvénykő

Pálházi ÁEV: Pálháza-Kemencepatak-Kőkapu-Rostalló

Csongrád megye

Tömörkényi Halgazdasági Vasút

A „Kisvasutak Nyomában” túramozgalom során bejárható kisvasutak listája:

Fejér megye

Vál-völgyi kisvasút

Győr-Sopron-Moson megye:

Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút: Nagycenk-Fertőboz

Hajdú-Bihar megye:

Debreceni Zsuzsi kisvasút: Debrecen-Fancsika-Hármashegyalja

Debreceni Vidámpark gyermekvasút

Hortobágy-halastavi Kisvasút

Heves megye:

Felsőtárkányi ÁEV: Szikla-forrás-Varróház-Stimetzház

Mátravasút: Gyöngyös-Órlőmű-Lajosháza-Mátrafüred

Szilvásvárad ÁEV: Lovaspálya, Szalajka-völgy-Fátyol-vízesés

Nógrád megye

Felsőpetényi Kisvasút

A „Kisvasutak Nyomában” túramozgalom során bejárható kisvasutak listája:

Pest megye:

Börzsönyi ÁEV: Kismaros-Szokolya-Királyrét

Kemencei Erdei Múzeumvasút

Szob–Nagybörzsöny erdei vasút

Gödöllői Erdei Vasút

Somogy megye:

Balatonfenyvesi kisvasút: Imremajor-Táska-Csiszta

Kaszói Erdei vasút: Szentá-Baláta-tó-Kaszópuszta

Mesztegyői ÁEV: Gyóta-Búsvár-Mélyéger-Felsőkak

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye:

Nyírvideki kisvasút: Nyíregyháza-Sóstó-Balsa-Dombrád

2009-ben megszűnt

Tolna megye:

Gemenci ÁEV: Báranyfok-Keselyűs-Szomfova-Pörböly

Zala megye:

Csömödéri ÁEV: Csömödér-Páka-Bázakerettye-Kistolmács

KISVASUTAK MAGYARORSZÁGON

The screenshot shows the MÁV website interface. At the top, there's a navigation bar with links for 'BELFÖLDI UTAZÁS', 'NEMZETKÖZI UTAZÁS', 'START KLUB', 'ÜGYFÉLSZOLGÁLAT', 'JEGYVÁSÁRLÁS', and 'MÁV-CSOPORT'. Below this is a breadcrumb trail: 'Címnap > Belföldi utazás > Szolgáltatások > További kisvasutak'. The main heading is 'Kisvasutak Magyarországon'. A paragraph follows: 'Amennyiben az ország más részein is kisvasúti élményekre vágynak, hadd ajánljuk figyelmébe Magyarországi más kisvasútjait is. A vasút nevével elérhető linkeken többet is megtudhat azokról a menetrendjéről, árairol, elérhetőségéről és különleges ajánlatairól.' Below this, there's a 'Menü' sidebar with various links like 'Árak és kedvezmények', 'Jegyértékesítés', 'Szolgáltatások', etc. The main content area displays three featured narrow-gauge train lines with images and names: 'MÁV Széchenyi-Hegye Gyermekvasút', 'Kiskörmendi ÁÉV', and 'Vár-Völgyi Kisvasút'. A fourth image, 'Mátészalka Gyógyvasút', is partially visible at the bottom.

<https://www.mavcsoport.hu/mav-start/belfoldi-utazas/kisvasutak-magyarorszagon>

KISVASUTAK MAGYARORSZÁGON

Browser window showing the website www.kisvasut.hu/vasutlista/view_terkep.php.

SZAKMAI OLDALAK
Vasútlista - vasútkereső

Almásföldök ~ Balatonfenyves ~ Beregszász (UA) ~ Budapest, Gyermekvasút ~ Csömödér ~ Debrecen ~ Debrecen, vidámpark ~ Felcsút ~ Felsőtárkány ~ Gemenc ~ Gyöngyös ~ Hortobágy ~ Kesző ~ Kossó ~ Kőrös ~ Kőrösút ~ Komandó (RO) ~ Lillafüred ~ Mésztegyő ~ Nagycenk ~ Pálháza ~ Pécs ~ Szegvár ~ Szilvásvárad ~ Szob ~ Nagybörzsöny ~

Szakmai oldal
Járművek
Járműlista
Vasútkereső
Utastások
Segédletek
Partnerek

MAGYARORSZÁG
facebook
MAV-START
TURISTA

Kisvasutak Magyarországon

A térképen fekete színű jelölés a megálló és fekete az egykor volt kisvasutakat. (A megálló kisvasutak egy része nem végző személyszállítást, nem is látogatható!) A pontok megkülönböztetik a vasútvonalak közepén vannak elhelyezve, ezért látható a névadó településtől. A térkép (de nem jelölőpont) kék színű a kék színű környékének kisvasutakról jelenít meg egy képet.

Kereshetőek a vasutak **tárgyilag** **települési** is, valamint elhelyezkedés az alábbi különleges térképek:

- **vágányhálós térkép:** lényegesen áttekinthetőbb, a térkép a tájékoztató jellegű, pontosan nem mutat vasútvonalakat, hanem
- **nyomtatási térkép:** vágányhálós térkép, az egyes vasutak (vágányok) nyomvonalai színnel színezték
- **történelmi térkép:** csak azon vasutak láthatók, amelyekről van a kisvasut.hu oldalon történelmi
- **mozgókép:** amely vasutakról utazás információ, manitrend van a kisvasut.hu oldalon

Kereső
Kereső szöveg
Cikkekben
Keres
Részletes képek

Képtár
Képek képtár

Vasútkereső
Képek képtár

Hírkezelő
E-mailban értesítsd új cikkek, ha **hírek** **hírek** **hírek**

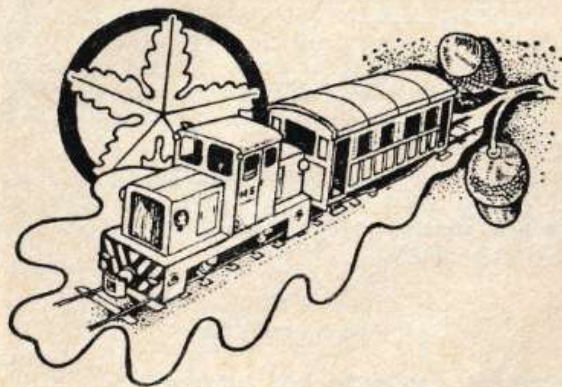
Kisvasutak Magyarországon

Szlovákia
Magyarország

18:25
2020. 06. 10.

https://www.kisvasut.hu/vasutlista/view_terkep.php

Buskó András

KISVASUTAK NYOMÁBAN

„KISVASUTAK NYOMÁBAN”

Igazoljuk, hogy

Buskó András

sporttárs, aki a

**LOKOMOTIV TURISTA
Egyesület**

1078 Budapest, István u. 3.
Természetbarát Szakosztály
tagja

a „Kisvasutak nyomában” túramozgalom előírásait

63 sorszám alattiként teljesítette,

a „KISVASUTAK NYOMÁBAN” emlékjelvény

viselésére jogosult.

Dátum: *Budapest* év *1998* *III* hó *20* nap

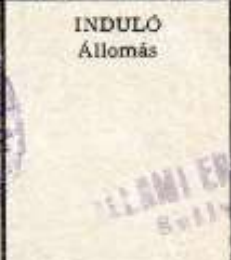
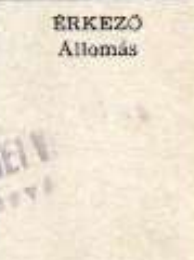
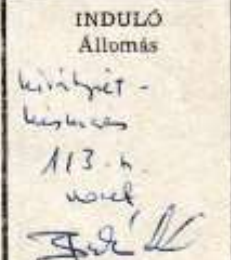
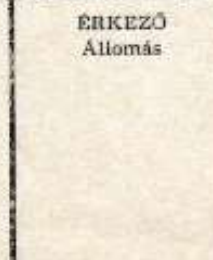
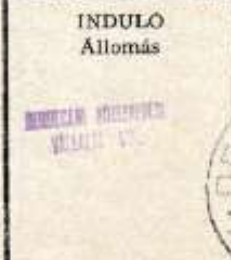

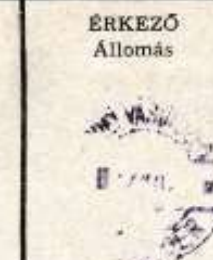
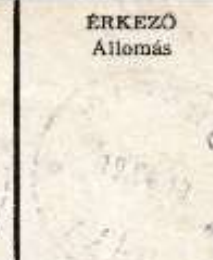
P. H.

**Lokomotív Természetbarát
Egyesület**

András Rónai

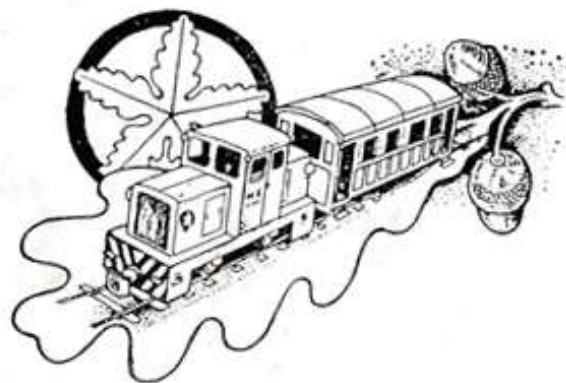
ügyvezető elnök

INDULÓ Állomás 1988. év 04 hó 09 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1988. év 04 hó 09 nap	INDULÓ Állomás 1988. év 05 hó 07 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1988. év 05 hó 07 nap
INDULÓ Állomás 1988. év 05 hó 07 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1988. év 05 hó 07 nap	INDULÓ Állomás 1988. év 06 hó 05 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1988. év 06 hó 05 nap
INDULÓ Állomás 1988. év 06 hó 18 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1988. év 06 hó 18 nap	INDULÓ Állomás 113. h. v. n. e. l. 1988. év 06 hó 18 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1988. év 06 hó 18 nap
INDULÓ Állomás 1988. év 08 hó 27 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1988. év 08 hó 27 nap	INDULÓ Állomás 1988. év 08 hó 27 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1988. év 08 hó 27 nap

INDULÓ Állomás 1988. év 09 hó 17 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1988. év 09 hó 17 nap	INDULÓ Állomás 1992. év 04 hó 10 nap	ÉRKEZŐ Állomás 1992. év 04 hó 10 nap
INDULÓ Állomás év hó nap	ÉRKEZŐ Állomás év hó nap	INDULÓ Állomás év hó nap	ÉRKEZŐ Állomás év hó nap
INDULÓ Állomás év hó nap	ÉRKEZŐ Állomás év hó nap	INDULÓ Állomás év hó nap	ÉRKEZŐ Állomás év hó nap
INDULÓ Állomás év hó nap	ÉRKEZŐ Állomás év hó nap	INDULÓ Állomás év hó nap	ÉRKEZŐ Állomás év hó nap

BUSKÓ ANDRÁS

8

KISVASUTAK
NYOMÁBAN

„Kisvasutak Nyomában”

Igazoljuk, hogy:

Buskó Andras

sporttárs, aki a

természetbarát/turista szakosztály tagja

a „Kisvasutak Nyomában” túramozgalom előírásait :

74
..... sorszám alattiként teljesítette,

a „Kisvasutak Nyomában” túramozgalom emlékjelvény

viselésére jogosult.

Dátum: *Bp. 2002* év *júl* hó nap

LOKOMOTIV Turista Egyesület

P.H.

András

ügyvezető elnök

Kisvasutak Nyomában a jelvénytérző túramozgalom során bejárható kisvasutak:

Budapest:

- * MÁV Rt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút

Baranya megye:

- Almamelléki ÁEV: Almamellék - Szentmárton - Sasrét - Lukafa (ZSELIC)
- * Mecseki kisvasút: Pécs, Dömörkapu, Állatkert - Vidámpark

Bács-Kiskun megye:

- Kecskeméti kisvasút: Törökfái - Bugac - Kiskunmajsa - Kiskőrös
- Tiszaécskei kisvasút: Sportliget - Tiszapart

Borsod-Abaúj-Zemplén megye:

- Lillafüredi ÁEV: Diósgyőr - Újmassa - Farkasgyödör - Örvénykő
- * Pálházi ÁEV: Pálháza - Kemencepatak - Kőkapu - Rostálló

Győr-Sopron-Moson megye:

- Széchenyi Múzeumvasút Nagycenk: Nagycenk - Fertőboz

Hajdú-Bihar megye

- * Debreceni Zsuzsi Kisvasút: Debrecen - Fancsika - Hármashegyalya
- Debreceni Vidámpark Gyermekvasút

Heves megye:

- * Felsőtárkányi ÁEV: Szikla-forrás - Varróház - Stimeczház
- * Mátravasút: Gyöngyös - Örlömmű - Lajosháza - Mátrafüred
- Szilvásvárdi ÁEV: Lovaspálya, Szalajka-völgy - Fátyol vízesés

Pest megye:

- Börzsönyi ÁEV: Kismaros - Szokolya - Királyrét

Somogy megye:

- * Balatonfenyvesi kisvasút: Imremajor - Táska - Csiszta
- Kaszói Erdei Vasút: Szentá - Baláta-tó - Kaszópuszta
- Mesztegyői ÁEV: Gyóta - Búsvár - Mélyéger - Felsőkak

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye:

- Nyírvideki kisvasút: Nyíregyháza - Sóstó - Balsa - Dombrád

Tolna megye:

- Gemenci ÁEV: Bányafok - Keselyűs - Szomfova - Pörboly

Zala megye:

- Csömödéri ÁEV: Csömödér - Páka - Bázakerettye - Kistolmács

* Kemencai

Háromvasút

ÁEV

Mecseki Kisvasút

ÁEV

Mecseki Kulturpark GYERMEKVASÚT

100 Ft

51992

Tegye emlékeztetessé az utazást!
Kérjen Polaroid képet a mozdonyvezetőtől!

SZÉKSZARDI LÁSZLÓ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	

Sorszám: 000093

SZJ: 405-31 ÁFA: 10,71%

Ártérítési díj: 0,20 Ft

FAEV Üzeme

SZEMÉLYZETI IRO

Zsuzsi Erdei Vasút Közhasznú Társaság

4034 Debrecen, Faraktár u. 54.

Adószám: 18548932-2-09

Menetjegy

Debrecen-fatelep – Hármashegyfalja és vissza

Ára: 240 Ft
SZJ 09112A jegy ára 10,71 % áfát tartalmaz.
Érvényes a keletbérlet napján.

ULÓ más	ÉRKEZŐ állomás
2007. 07. 06. hó nap év hó nap	

INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás
ARNAVÖLGYI SÖRÖZŐ	
MOKSONY LAJOS	
Kemence, Csarnavölgyi u. 11.	
Adószám: 60797040-2-33	
TKSZ.: 63800049-10040595	
Tel.: 06-27/325-134	
2007. 07. 06. hó nap év hó nap	2007. 07. 06. hó nap év hó nap

INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás	INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás
0277			
2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap
INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás	INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás
2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap

MAGAS TAX TURISTAHAZ 06-60-346-150	ÉRKEZŐ állomás	INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás
2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap
INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás	INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás
2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap
INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás	INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás
2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap
INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás	INDULÓ állomás	ÉRKEZŐ állomás
2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap	2007. év hó nap

GYEREKVASÚT BUDAPESTEN

GYEREKVASÚT BUDAPESTEN

GYEREKVASÚT BUDAPESTEN

MÁTRAVIDÉKI ÁEV

BÖRZSÖNY - MÁRIANOSZTRA

VÁL-VÖLGYI VASÚT - FELCSÚT

KEMENCEI KISVASÚT

BÖRZSÖNYI KISVASÚT - NAGYIRTÁS

Balatonfenyvesi kisvasút

NYÍREGYHÁZI KISVASÚT

Magyarországi kisvasutak (12. rész)

Országos Kisvasúti Koncepció

Kőller László*
osztályvezető
Közlekedésfejlesztési
Koordinációs Központ
✉ koller.laszlo@kkk.gov.hu
☎ (1) 336-8116

Másfél évi tervezési és szakértői munka eredményeként elkészült a Nemzeti Közlekedési Stratégia (NKS), amelyet a kormány az 1486/2014. (VIII. 28.) sz. határozatával fogadott el. Az NKS egyik fő célja a nagy távú (2050) és hosszú távú (2030) közlekedésfejlesztési célkitűzésekből levezetve a 2014–2020-as uniós ciklus közlekedésfejlesztési javaslatának stratégiai megvalósítása. Erre a stratégiára épül az 1696/2014. (XI. 26.) sz. Korm.határozatban rögzített irányadó közlekedésfejlesztési projektlista, és utóbb az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) 1844/2015. (XI. 24.) sz. Korm.határozattal kiadott Éves Fejlesztési Kertterve (ÉFK).

Az NKS részeként, de önállóan dolgoztak ki az Országos Vasúti Fejlesztési Koncepciót (OVK), mely a Stratégia általános közlekedéspolitikai célkitűzéseiből levezetve tartalmazza a vasúti fejlesztés nagy távú (2050), hosszú távú (2030) és középtávú (2020) programját. Az NKS és OVK jelentőségét napjainkban az adja, hogy a bennük meghatározott projektek pályázhatnak elsősorban uniós forrástámogatásra, de a rendszer rugalmasságát jelzi, hogy mód van a stratégiában felsoroltakon kívül újabb projektek indítására is, amennyiben a projekt igazoltan jól illeszkedik az NKS/OVK változatlanul megmaradó stratégiai célkitűzéseihez.

Az OVK kidolgozásának célja a 2014–2020-as tervezési időszak előkészítése, elsősorban az uniós forrástámogatással tervezett projektek körének összeállítása volt. A vasúti koncepció a vasúti ágazat teljes kérdéskörét vizsgálta, beleértve a regionális, mellékvonalis és keskeny nyomközű vasútvonalakat is, de a koncepció alapcéljával összhangban utóbbiakra csak érintőlegesen kitért. Ez vetette fel azt a gondolatot, hogy az OVK-hoz hasonlóan a keskeny nyomközű vasutakra (továbbiakban közkeletű néven: kisvasutak) készüljön a kisvasutak fejlesztési igényeit részletesen feltáró koncepció.

1. Az Országos Kisvasúti Koncepció (OKK) kidolgozásának indoka

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) felkérésére kezdte meg a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ (KKK) a kisvasúti koncepció előkészítését, ami a vasúti alágazaton belül kevésbé preferált szakterületről átfogó helyzetkép, helyzetelemzés készítése, és ez alapján a kisvasutak jövőjére javaslat megfogalmazása. Egy ilyen átfogó felmérést az információhiány önmagában is indokolt, tekintettel arra, hogy a nagyvasúti hálózattal szemben a többnyire szigetszerűen üzemelő kisvasutak tulajdonosi és üzemeltetői szerkezete eltérő. Ebből eredően nem rendelkezünk a nagyvasúthoz hasonló egységes adatbázissal, melynek összeállítását nehezítette, hogy több esetben még a minisztériumi szintű felügyeleti szerv is különbözik.

2. Az OKK közbeszerzés lebonyolítása

A Kormány 1537/2015. (VIII. 3.) sz. határozata rögzítette a KÖZOP-5.5.0-09-11-2015-006 azonosító számú „Magyarország keskeny nyomközű vasútvonalainak fejlesztési lehetőségei, hálózati szerepük vizsgálata a közösségi közlekedés terén”

című projektjavaslat támogatásának jóváhagyását és akciótervi nevesítését, de a KKK már az ötlet felmerülése után megkezdte a projekt előkészítését. Ennek során egyeztetéseket folytatott a projekt részletes tartalmáról, összeállította és az NFM-mel véleményezte az OKK pályázati dokumentációját, kidolgozta az Ajánlati Dokumentáció és Ajánlati Felhívás tervezeteket, végül a KIF/1127/2015. NFM szám alatt kiadott Miniszteri Támogató Levele alapján elindította a közbeszerzést.

2.1. A koncepció keretében vizsgálándó kisvasutak köre

A közbeszerzési kiírás előkészítésekor elsőként meg kellett határozni a vizsgálandó kisvasutak körét. Az OKK címéből kiindulva a feladatot pontosítani kellett, mivel a vizsgálat alapvetően a személyszállítással foglalkozó kisvasutakra irányul. A teljes kisvasúti hálózattól a kiírásban kiválasztottak a személyszállítási funkciót is betöltő keskeny nyomközű vasutakat, kiegészítve a közelmúltban bezárt vagy forgalomszüneteltetett kisvasutakkal is. A kiírásban így 26 kisvasút vizsgálatát kértük az Ajánlattevőtől (1. táblázat).

A megadottakon kívül kértük, hogy a koncepciószintű vizsgálat egészüljön ki az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban (OFTK), valamint a Megyei Területfejlesztési Terveiben szereplő kisvasúti javaslatokkal, továbbá a vizsgálat tartalmazza az engedélyezés vagy építés alatti keskeny nyomközű vasutakat is.

2.2. Az OKK kidolgozásának NFM-mel egyeztetett főbb megrendelői szempontjai

Pontosítottuk az OKK elkészítésének céljait: • Annak bemutatása és felmérése, hogy miként járulnak, illetve járhatnak hozzá a keskeny nyomközű vasútvonalak a közösségi közlekedés környezetbarát fejlesztéséhez, az elővárosi, a városi,

1. táblázat. A koncepció keretében vizsgált kisvasutak

Kisvasút neve	Helye	Nyomtáv (mm)	Hossz (km)	Vontatási nem	Tulajdonos/Üzemeltető
Almásmelléki Állami Erdei Vasút*	Baranya megye	600	5	dízel	Mecsek Erdő Zrt.
Balatonfenyvesi Gazdasági Vasút*	Somogy megye	760	12	dízel	MÁV-Start Zrt.
Csömödéri Állami Erdei Vasút	Zala megye	760	30	dízel/gőz	Zalaerdő Zrt.
Debrecen Vidámparki Kisvasút	Hajdú-Bihar megye	760	1,1	dízel	Önkormányzat
Felsőpetényi Bányavasút	Nógrád megye	600	5	dízel/villamos	Agyag-Ásvány Kft.
Felsőtárkányi Állami Erdei Vasút	Heves megye	760	5	dízel	Egererdő Zrt.
Gemenci Állami Erdei Vasút*	Tolna megye	760	32	dízel/gőz	Gemenc Zrt.
Gyermekvasút*	Budapest	760	12	dízel/gőz	MÁV Zrt.
Hortobágyi Kisvasút	Hajdú-Bihar megye		5	dízel	Hortobágyi Nemzeti Park
Kaszói Állami Erdei Vasút*	Somogy megye	760	8	dízel/gőz	Kaszó Erdőgazdaság Zrt.
Kecskeméti Kisvasút*	Bács-Kiskun megye	760	98	dízel/gőz	MÁV Zrt.
Kemencei Erdei Múzeumvasút*	Pest megye	600	5	dízel/villamos	Ipoly Erdő Zrt./KBK
Királyréti Erdei Vasút	Pest megye	760	10	dízel/gőz	Ipoly Erdő Zrt./Börzsöny 2000 Kft.
Lillafüredi Állami Erdei Vasút*	Borsod-Abaúj-Zemplén m.	760	27	dízel/gőz	Eszakerdő Zrt.
Mátravasút, Gyöngyösi ÁEV	Heves megye	760	20	dízel/gőz	Egererdő Zrt.
Mecseki Kisvasút	Baranya megye	760	0,57	dízel	Pécsi Önkormányzat
Mesztegyői Állami Erdei Vasút	Somogy megye	760	9	dízel/gőz	Somogyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság
Nagybörzsönyi Erdei Vasút*	Pest megye	760	8	dízel	Ipoly Erdő Zrt./Önkormányzat
Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút	Győr-Ménfőcsanak-Sopron megye	760	3,6	dízel/gőz	GYSEV
Nyírvideki Kisvasút*	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	760	67	dízel	MÁV Zrt.
Pálházi Állami Erdei Vasút	Borsod-Abaúj-Zemplén m.	760	10	dízel	Eszakerdő Zrt.
Szilvásvárad Állami Erdei Vasút	Heves megye	760	4	dízel/gőz	Egerdő Zrt.
Szobi Gazdasági Vasút	Pest megye	760	5	dízel	Önkormányzati társulás
Tiszakécskei Kisvasút	Bács-Kiskun megye	760	1,2	dízel	Tiszakécske Önkormányzat
Tomörkényi Halgazdasági Vasút	Csongrád megye	760	15	dízel	
Zsuzsi Erdei Vasút Debrecen*	Hajdú-Bihar megye	760	17	dízel/gőz	Zsuzsi Erdei Vasút Nonprofit Kft.

A *-gal jelölt kisvasutakat a Magyarországi kisvasutak című sorozatunkban már részletesen bemutattuk

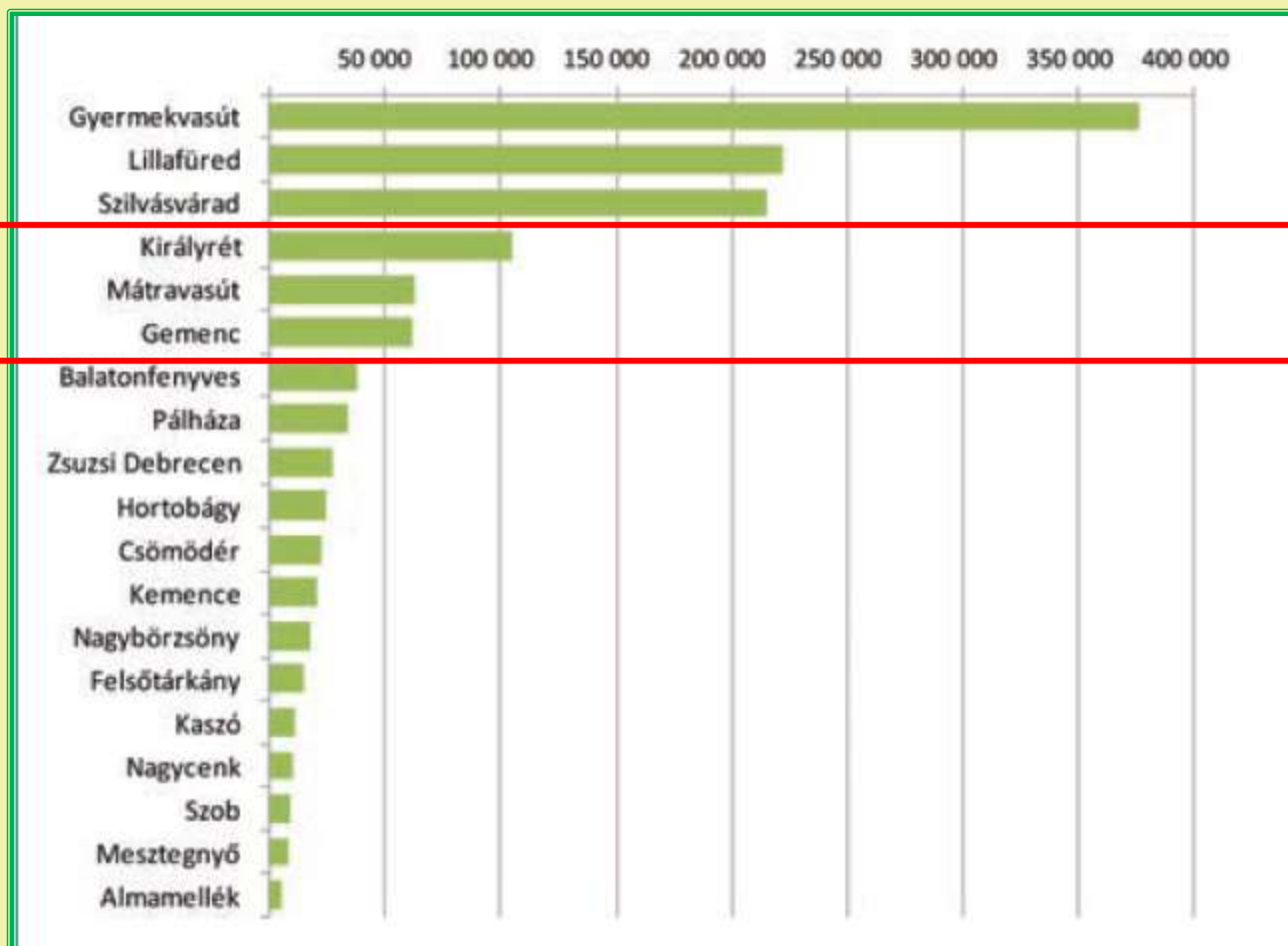

1. ábra. Keskeny nyomközű vasúti pályák Magyarországon

(Forrás: Mindszenty Anett, 2013)

Utasszám
>200 000

Utasszám
>50 000

2. ábra. Kisvasutak utasforgalma 2014-ben

BUDAPESTI FOGASKEREKŰ VASÚT

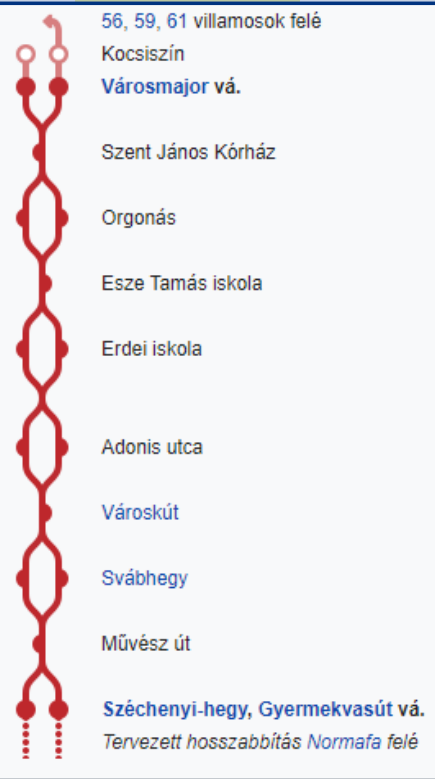

Gőzmozdony a városmajori végállomáson 1896-ban

BUDAPESTI FOGASKEREKŰ VASÚT Svájc Budán

A Budapesti Fogaskerekű Vasút hazánk egyetlen működő fogaskerekű vasútja, mely a XII. kerületben, a Városmajor és a Széchenyi-hegy, Gyermekvasút állomások között közlekedik.
A köznyelvben csak Fogasként emlegetett közlekedési eszköz. 2008. augusztus 21-étől formálisan 60-as jelzésű villamos.
Történelmi és műszaki értéke miatt ipartörténelmi emlék.

Buskó András

**Hossza:
3,7 km**

Szerkesztette

Buskó András
Közlekedésmérnök,
A Magyar Mérnöki Kamara alapító tagja
Környezetgazdálkodási- környezetvédelmi valamint
Vasúti futástechnika szakmérnök
Kamarai számok: K 01-0021

Tűrésvetítő
Tűrésvetítői szám: 0108-2-1-85-004
Lokomotív Turista Egyesület

Szerkesztő

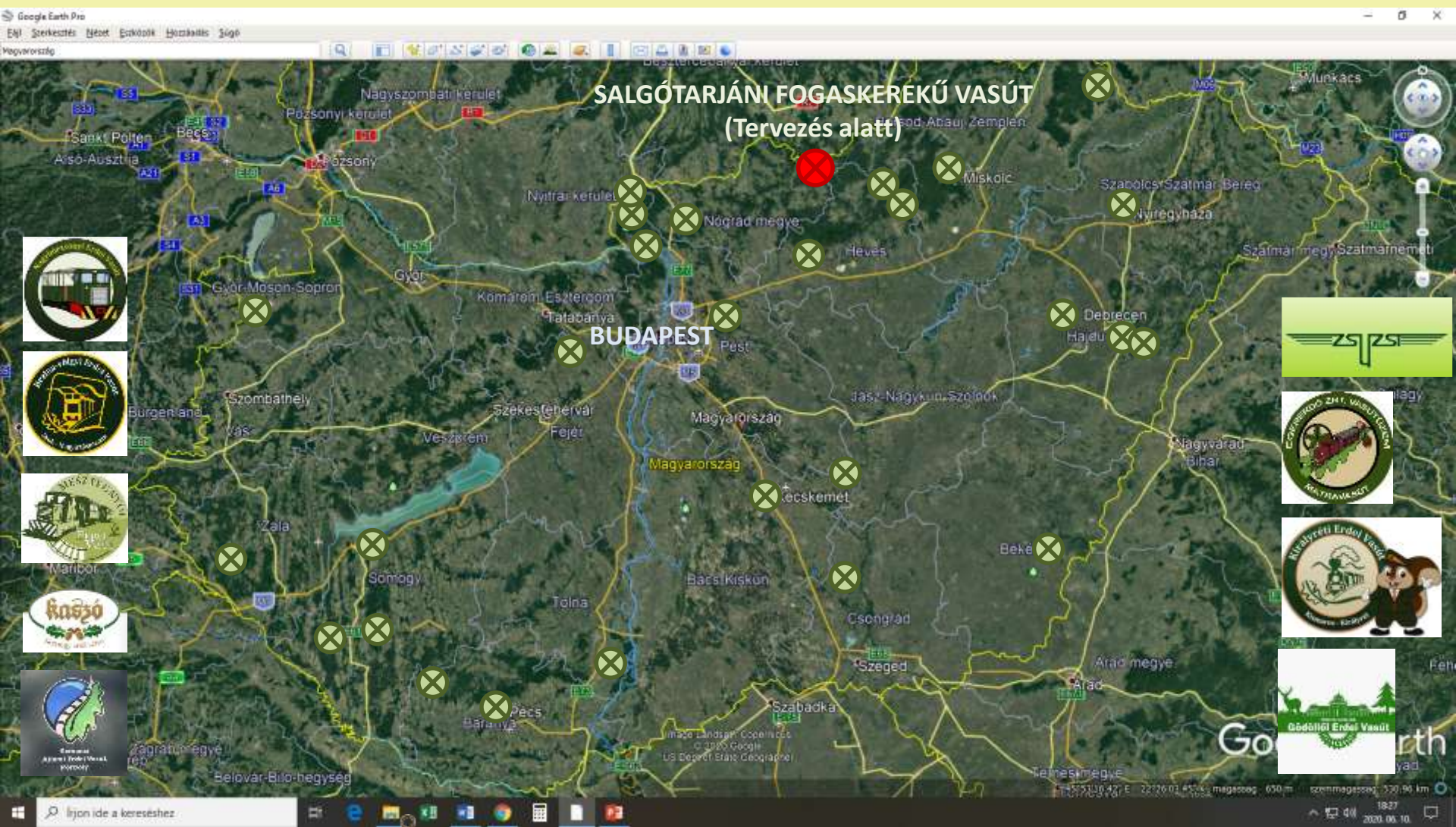
Vörös József
Okleveles építőmérnök,
Ny. mérnök főtanácsos

© Buskó András, 2017

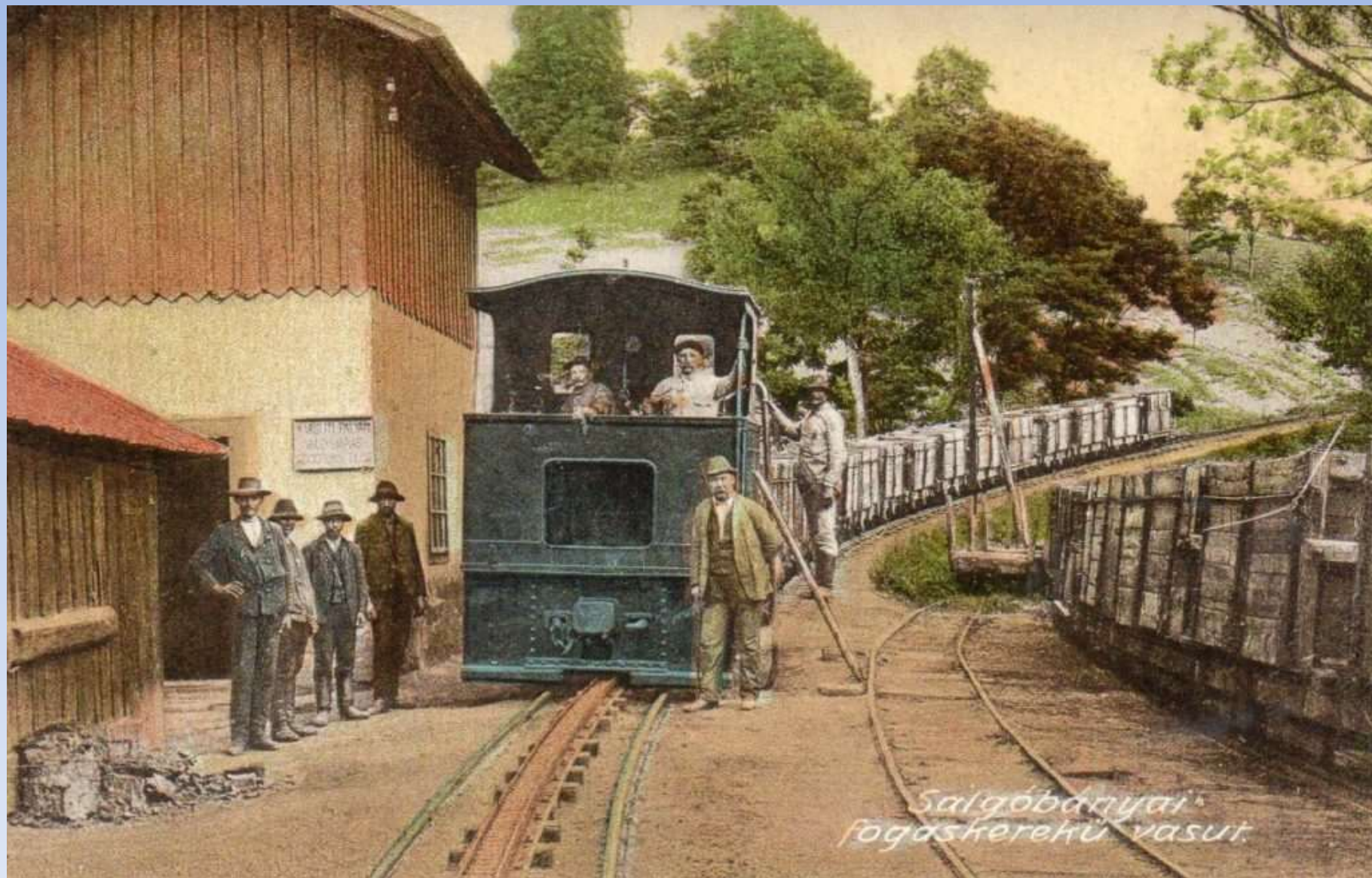

1

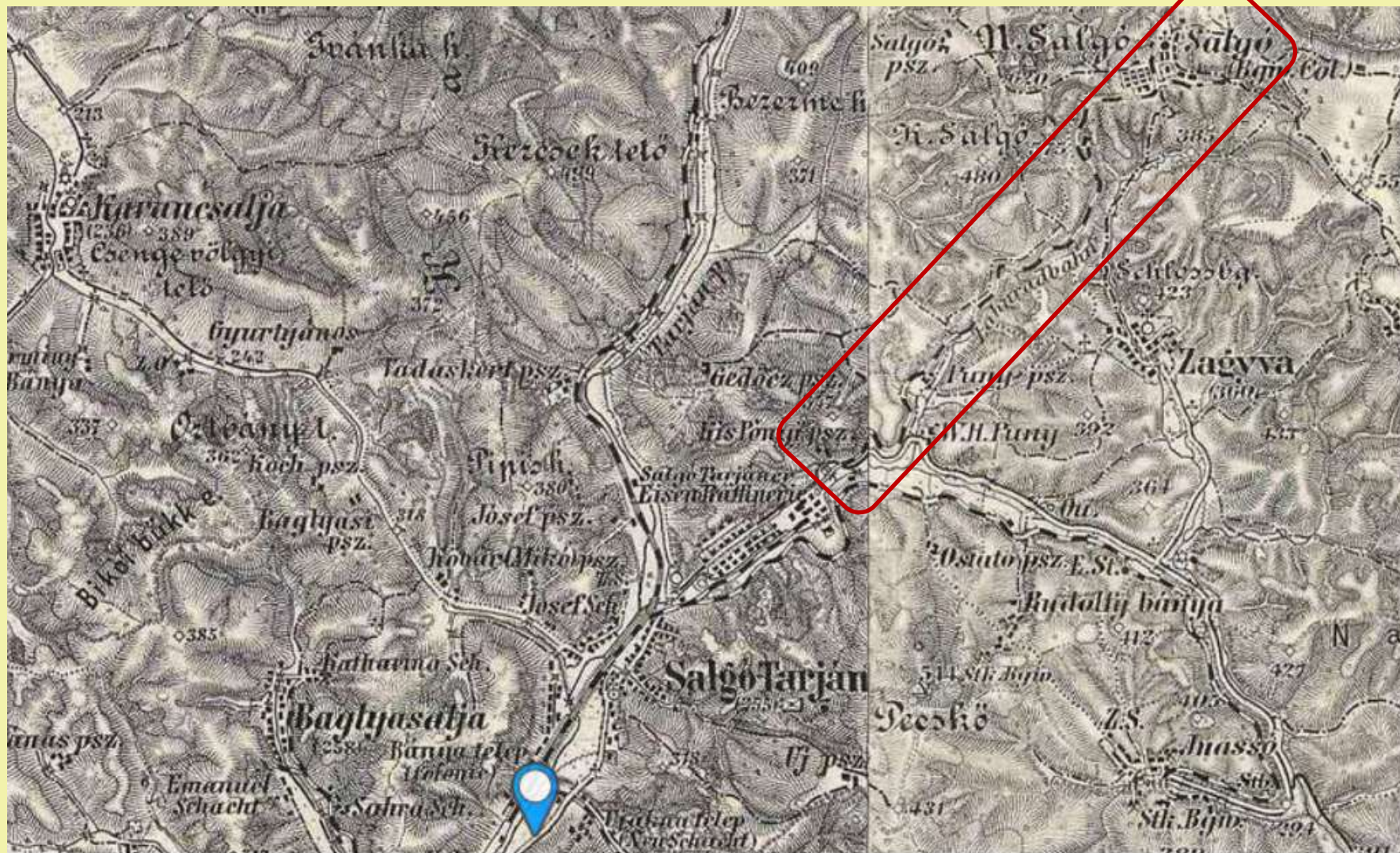
KISVASUTAK MAGYARORSZÁGON

EGYKORI SALGÓTARJÁNI FOGASKEREKŰ VASÚT

SALGÓTARJÁN TÉRSÉGE A HARMADIK KATONAI FELMÉRÉS SORÁN

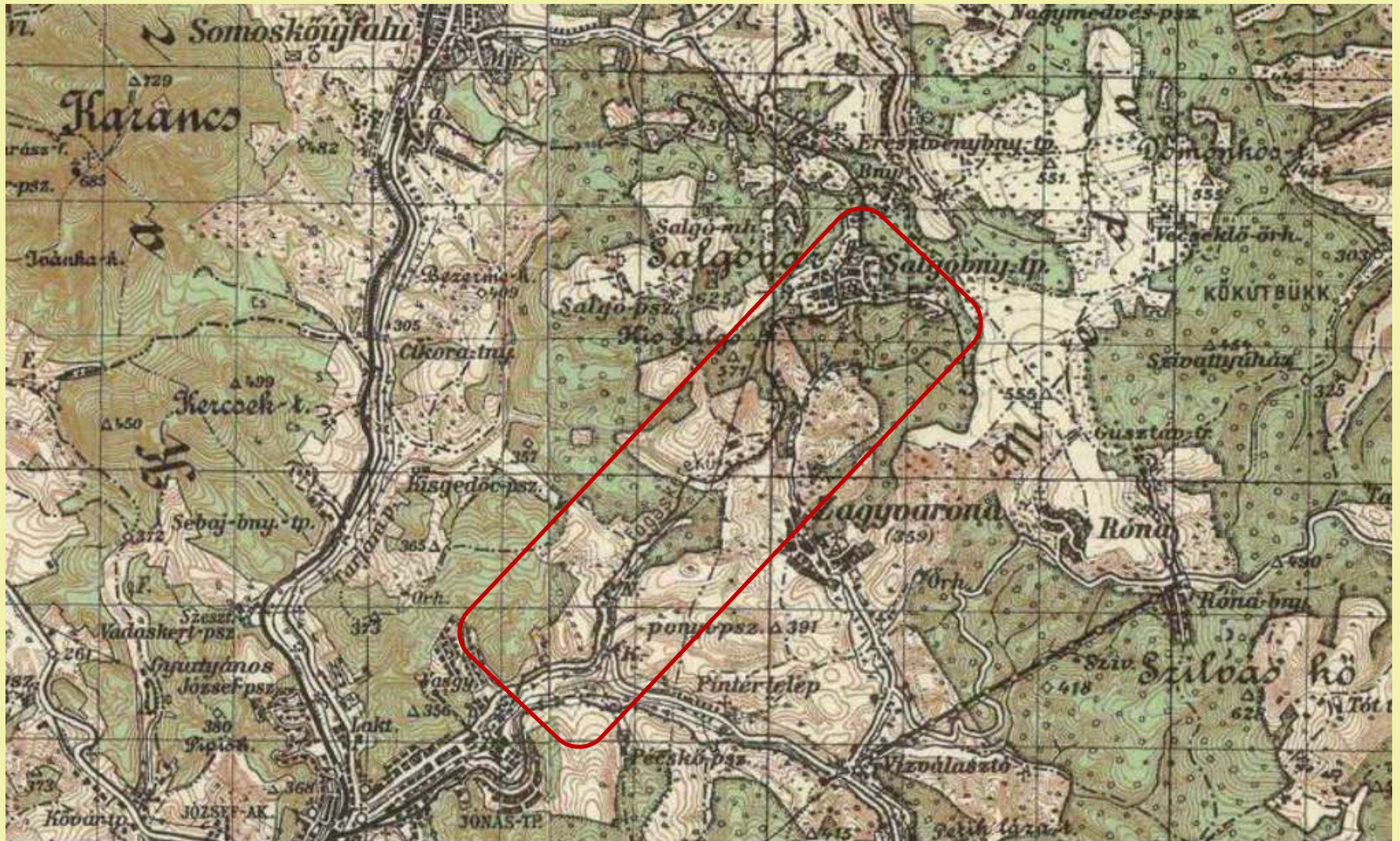
Habsburg Birodalom (1869-1887) - Harmadik Katonai Felmérés (1:75000)

SALGÓTARJÁN TÉRSÉGE MAGYARORSZÁG 1941. ÉVI KATONAI FELMÉRÉSE SORÁN

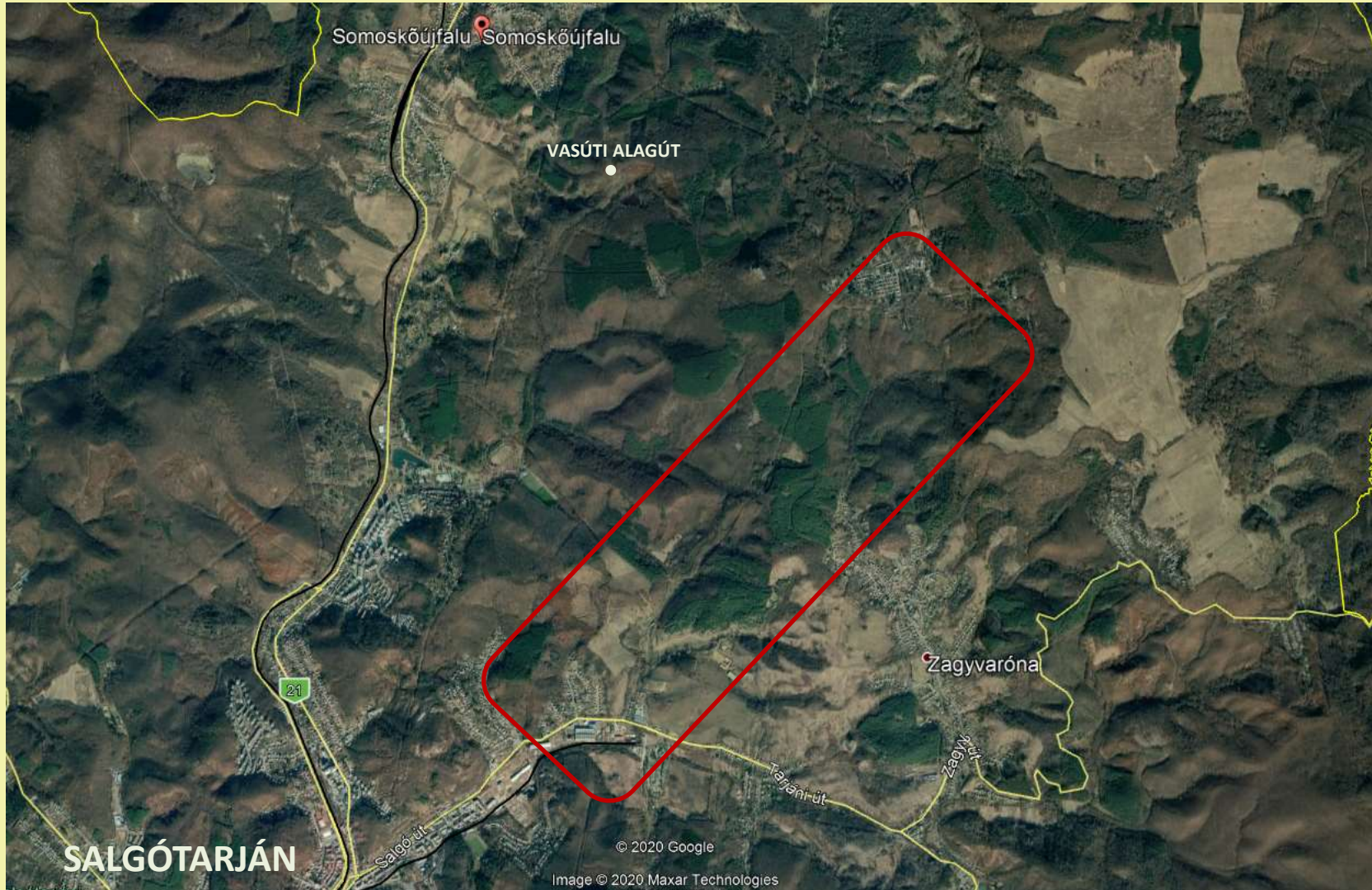
Magyarország Katonai Felmérése (1941)

SALGÓTARJÁN ÉS SOMOSKŐÚJFALU TÉRSÉGE

Magyarország Katonai Felmérése (1941)

SALGÓTARJÁN ÉS SOMOSKŐÚJFALU TÉRSÉGE

Domborzati térkép és a településszerkezet napjainkban

A SALGÓTARJÁN KISVASÚT TURISZTIKAI LEHETŐSÉGEI

2020

1881-ben nyitották meg a szénszállító vonalat a VASGYÁR - SALGÓBÁNYA - I.SZ SZÉNRAKODÓ között. A vasút fogaskerekű és adhéziós szakaszok váltakozásával 5,8 km hosszban épült ki, 223 méternyi szintkülönbséget leküzdve.

ACÉLKERESZTUDOMÁNYI KÖZMŰVELŐSÉG
Buskó András
2020.03.06.

Buskó András — Benkő Kata

Salgótarjáni fogaskerekű vasút — Salgótarján és környéke láttnivalói

SALGÓTARJÁN 2020

SALGÓTARJÁN

SALGÓTARJÁN LÁTNIVALÓI

A FOGASKEREKŰ VASÚT NYOMVONALA MENTÉN

KIVONAT

Salgótarján a Karamcs, a Medves és a Cserhát hegységek találkozásánál, a Tarján-patak és a Zagyva vízgyűjtőjének két szűk völgyében fekszik, melyek „Y” alakot formáznak. Salgótarján Megyei Jogú Város, Nógrád megye székhelye és legnagyobb városa, népességét tekintve Szekszárd után a második legkisebb megyeszékhely Magyarországon. Turisztikai lehetőségeit tekintve számos értékes látnivalót rejtget. A tervezett Fogaskerekű vasútvonal kapcsán ezeket vesszük sorra.

BUSKÓ ANDRÁS

KISVÁSÁR/TAK NYOMÁBAN

„Óh, Szent Borbála, hozzád fordulunk mindazok, akik a föld mélyébe áteszkedünk. Ottalmazz meg minket minden szellemcsellenségtől és bajtól, könyörögi éreftünk és légy erős pártfogónk mindörökké. Ámen.”

Buskó András

SALGÓTARJÁN LÁTNIVALÓI

A FOGASKEREKŰ VASÚT NYOMVONALA MENTÉN

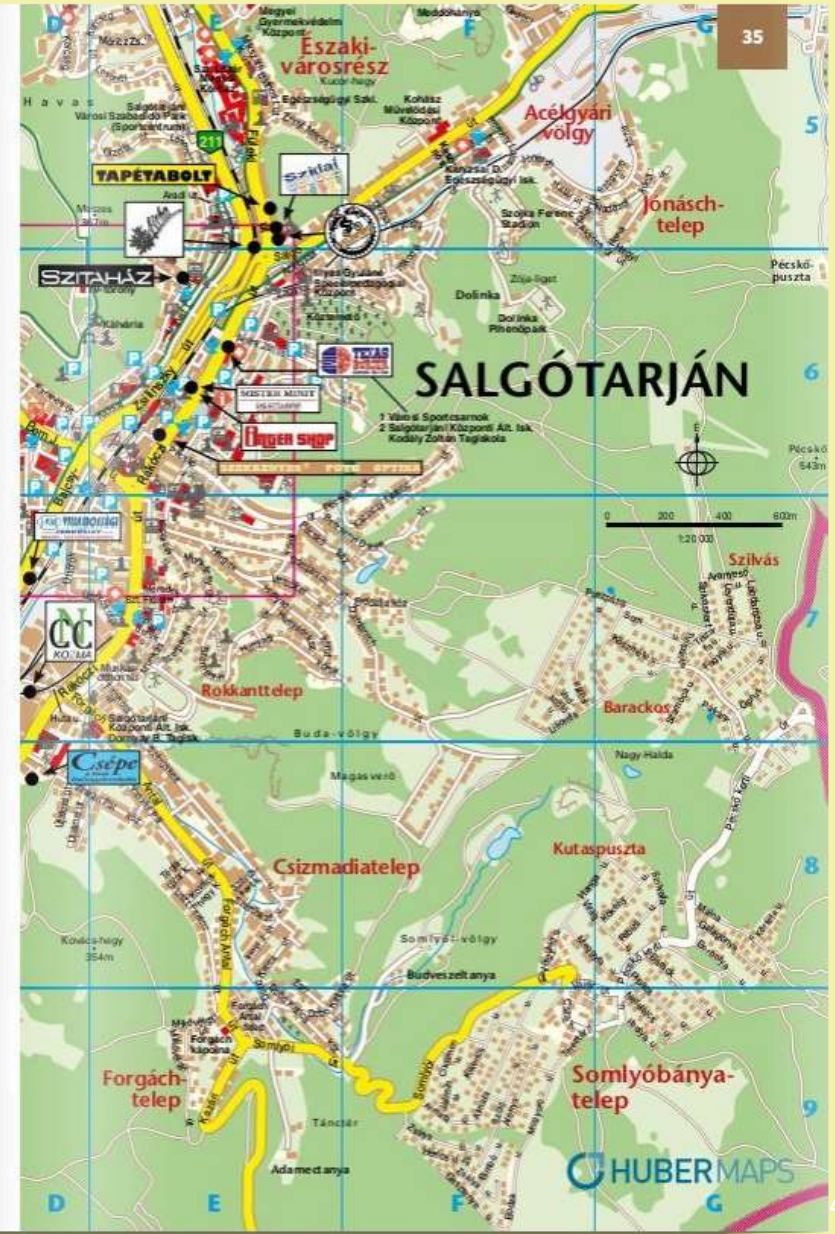
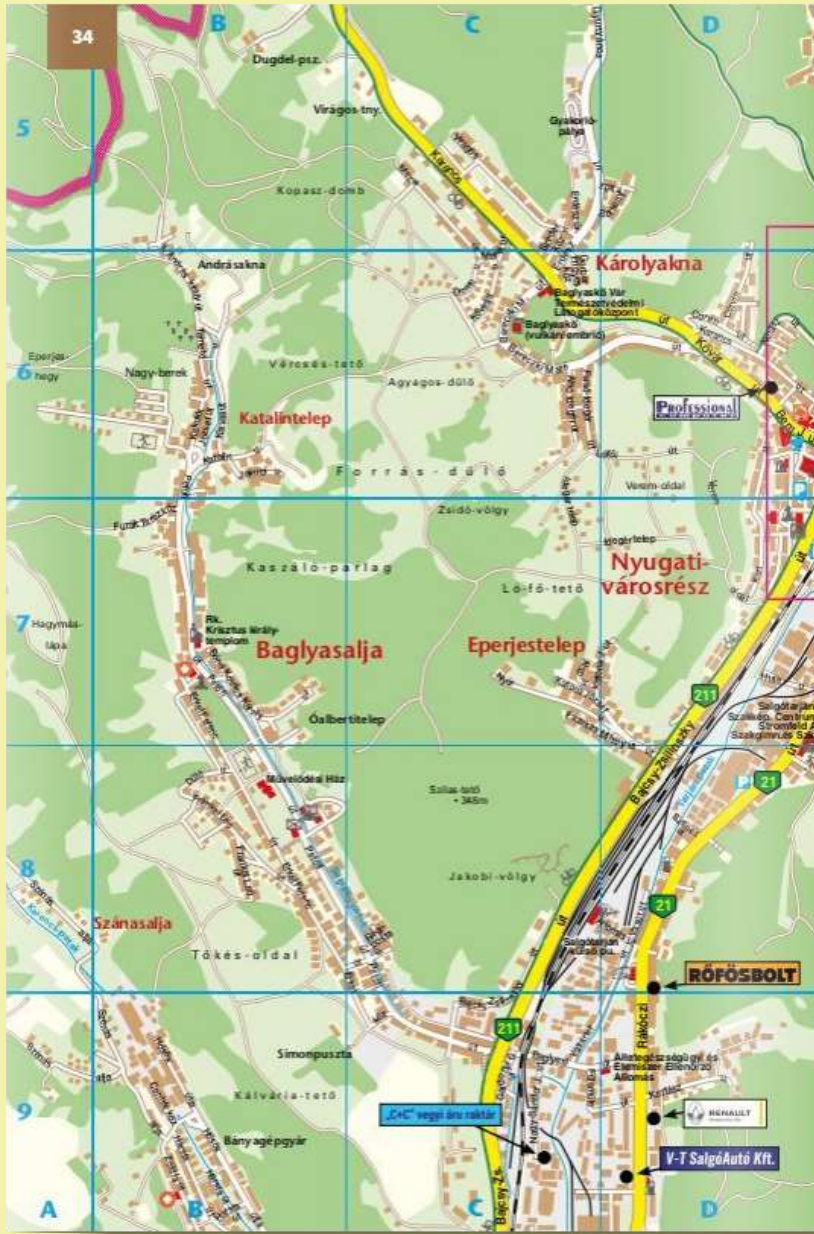
Lokomotív Turista Egyesület

« 21 Hegy - Vár Egyesület »

SALGÓTARJÁN, 2020

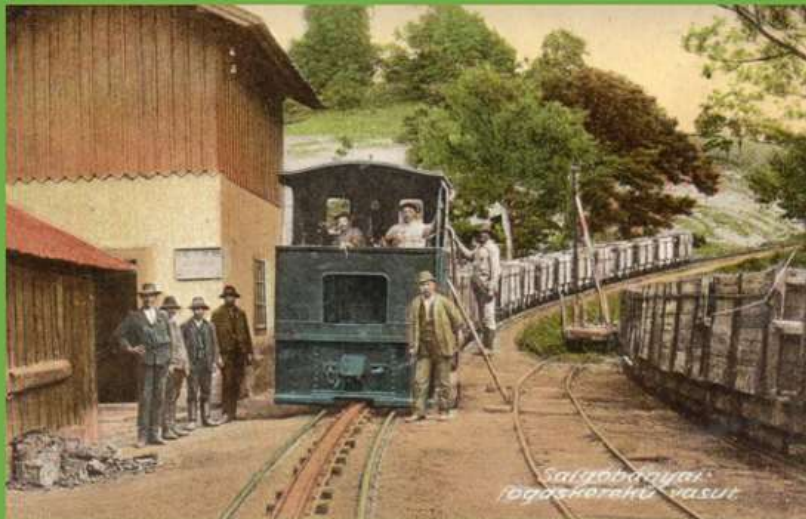
SALGÓTARJÁN ÉS KÖRNYÉKE

SALGÓTARJÁN ÉS KÖRNYÉKE

SALGÓTARJÁN TURISTÁJA TÚRAMOZGALOM

Salgótarján
turistája
túramozgalom

**KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ
FIGYELMET**